

บรรณานุกรม

- กิดานันท์ มลิทอง. (2543). เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กิดานันท์ มลิทอง. (2548). เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม. กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- คมกฤช จันทร์ขจร. (2560). รายงานการศึกษาส่วนบุคคล เรื่อง ยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาทางไกลในยุคประเทศไทย 4.0. สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- จันทิมา แสงเลิศอุทัย. (2550). การพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ใจทิพย์ ณ สงขลา. (2550). วิธีวิทยาการออกแบบการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์. กรุงเทพฯ : ศูนย์ตำราและเอกสารทางวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556). การสร้างนวัตกรรมการศึกษาทางไกล. เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการเนื่องในโอกาสครบรอบ 35 ปี ของการสถาปนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เรื่อง นวัตกรรมการศึกษาทางไกลในยุค IT.
- ฐิณารัณท์ นิธิยวิทย์. (2556). การศึกษาสภาพความต้องการการใช้งานการเรียนผ่านเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ (m-Learning) สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์. สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- ธนัทฉัตร ฉัตรภักดิ์รัตน์. (2555). รายงานการวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบสนับสนุนผู้เรียนทางอิเล็กทรอนิกส์ในการศึกษาทางไกลสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- เนตรนภา ศรีวินิชย์. (2561). การศึกษาปรากฏการณ์การส่งผ่านการเรียนรู้ของการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม. มหาวิทยาลัยรังสิต. ปทุมธานี.

- ปราวีณยา สุวรรณณัฐโชติ. (2552). การวิเคราะห์และประเมินระบบสนับสนุนผู้เรียนในการจัดการเรียนการสอนทางไกล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ทูลพัฒนาอาจารย์ใหม่/นักวิจัยใหม่ กองทุนรัชดาภิเษก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปรัชญนันท์ นิลสุข. (2554). รายงานการวิจัยการพัฒนาเว็บไซต์การจัดการความรู้เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- พงศ์นรินทร์ เลิศรุ่งพร. (2547). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบ Mobile Learning สำหรับคอมพิวเตอร์มือถือ. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ไพสาร์ บุญประกอบ. (2553). รูปแบบการฝึกอบรมทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับมัคคุเทศก์ท้องถิ่น โดยผสมผสานการเรียนรู้ผ่านอุปกรณ์สื่อสารเคลื่อนที่. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, นครราชสีมา.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรมาธิราช. (2553). คู่มือการจัดการเรียนการสอนในระบบอิเล็กทรอนิกส์. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรมาธิราช.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรมาธิราช. (2561). รายงานผลการดำเนินงาน การปฏิรูปมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรมาธิราช. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรมาธิราช.
- วิจิตร ศรีสอาน. (2529). การศึกษาทางไกล. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรมาธิราช.
- วิจิตร ศรีสอาน, ประยูร ศรีประสาธน์, และ ประจวบจิตร คำจตุรัส. (2534). เอกสารการสอนชุดวิชา การศึกษาทางไกล (Distance Education). นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรมาธิราช.
- วิจิตร ศรีสอาน. (2553). นวัตกรรมการศึกษาทางไกลในระบบเปิด [วีดิทัศน์]. รายการวิทยุโทรทัศน์ รายการบริการสังคม ชุดสถานีนวัตกรรม. นนทบุรี: สำนักเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรมาธิราช. In.
- สมบูรณ์ ลิขิตยั้งวรา, และสุมาลี สังข์ศรี. (2556). การพัฒนารูปแบบการศึกษาทางไกลสำหรับคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*, 5(2), 309-321.
- สมประสงค์ วิทย์เกียรติ, ประยูร ศรีประสาธน์, นฤมล ตันธสุเรศชัย, และ อัมพร อุรัชตมาศ. (2544). การศึกษาทางไกลในระดับอุดมศึกษาของไทย. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรมาธิราช.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม. (2550). การสำรวจการเติบโตของเทคโนโลยีเคลื่อนที่. กรุงเทพฯ.

- สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม. (2561). สรุปผลที่สำคัญ การสำรวจการมี การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน พ.ศ. 2561 (ไตรมาส 1). กรุงเทพฯ.
- สุมาลี สังข์ศรี. (2549). การศึกษาทางไกล (Distance Education). นนทบุรี โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สุมาลี สังข์ศรี. (2559). การศึกษาทางไกล (Distance Education). นนทบุรี โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สุมาลี สังข์ศรี, สุนทร โคตรบรรเทา, สุนันท์ นิลบุตร, และ พัชรี ผลโยธิน. (2546). การศึกษาทางไกลในมหาวิทยาลัยที่คัดสรรจากประเทศต่างๆ: ประสพการณ์เพื่อการประยุกต์สู่การพัฒนา ระบบการศึกษาทางไกลของไทยในศตวรรษที่ 21. สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- อำไพรัตน์ อักษรพรหม. (2552). การพัฒนาแบบจำลองการศึกษาทางไกลเพื่อให้นักสังคมสงเคราะห์ในกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- Al-Hunaiyyan, A., Al-Sharhan, S., & Alhajri, R. (2017). A new mobile learning model in the context of the smart classrooms environment: a holistic approach. *International Journal of Interactive Mobile Technologies (IJIM)*, 11(3), 39-56.
- Abdol Latif, L, Sungsi, S & Bahroom, R. (2009). 'Managing Retention in ODL Institutions: A Case Study on Open University Malaysia and Sukhothai Thammathirat Open University', *ASEAN Journal of Open and Distance Learning*, vol. 1, no. 1.
- Adedoja, G., Adelere, O., Egbokhare, F., & Oluleye, A. (2013). Learners' acceptance of the use of mobile phones to deliver tutorials in a distance learning context: A case study at the University of Ibadan. *The African Journal of Information Systems*, 5(3), 3.
- Agbatogun, A. O. (2013). Interactive digital technologies' use in Southwest Nigerian universities. *Educational Technology Research and Development*, 61(2), 333-357.
- Akeriwa, M., Penzhorn, C., & Holmner, M. (2015). Using mobile technologies for social media based library services at the University of Development Studies

- Library, Ghana. *Information Development*, 31(3), 284-293.
- Al-Emran, M., Elsherif, H. M., & Shaalan, K. (2016). Investigating attitudes towards the use of mobile learning in higher education. *Computers in Human Behavior*, 56, 93-102.
- Annan, N. K., Ofori-Dwumfuo, G. O., & Falch, M. (2014). Mobile Learning Platform: a case study of introducing m-learning in Tertiary Education. *GSTF Journal on Computing (JoC)*, 2(1), 23-28.
- Asiimwe, E. (2015). MLCMS actual use, perceived use, and experiences of use. *International Journal of Education and Development using ICT*, 11(1).
- Avison, DE & Myers, MD. (2002). *Qualitative research in information systems: a reader, Introducing qualitative methods*, London: SAGE, 2002.
- Baturay, M. H. (2015). An overview of the world of MOOCs. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 174, 427-433.
- Borje Holmberg. (1989). The Concept, Basic Character and Development Potentials of Distance Education. *Journal of Distance Education*, Vol.10, no.1.
- Bozalek, V., Gachago, D., Alexander, L., Watters, K., Wood, D., Ivala, E., & Herrington, J. (2013). The use of emerging technologies for authentic learning: AS outh African study in higher education. *British Journal of Educational Technology*, 44(4), 629-638.
- Bozalek, V., Ng'ambi, D., Wood, D., Herrington, J., Hardman, J., & Amory, A. (2014). *Activity theory, authentic learning and emerging technologies: Towards a transformative higher education pedagogy*: Routledge.
- Briz-Ponce, L., Pereira, A., Carvalho, L., Juanes-Méndez, J. A., & García-Peñalvo, F. J. (2017). Learning with mobile technologies–Students' behavior. *Computers in Human Behavior*, 72, 612-620.
- Brown, T. H. (2005). Towards a model for m-learning in Africa. *International Journal on E-Learning*, 4(3), 299-315.
- Casey, D. M. (2008). The historical development of distance education through technology. *TechTrends*, 52(2), 45-51.
- Chang, A. Y., Ghose, S., Littman-Quinn, R., Anolik, R. B., Kyer, A., Mazhani, L., Kovarik, C. L. (2012). Use of mobile learning by resident physicians in

- Botswana. *Telemedicine and e-Health*, 18(1), 11-13.
- Class central. (2018). viewed 16 July 2018, <https://www.class-central.com/>.
- Cobcroft, RS, Towers, SJ, Smith, JE & Bruns, A. (2006). 'Mobile learning in review: Opportunities and challenges for learners, teachers, and institutions'.
- Creswell, J. W. (2009). *Research design qualitative, quantitative, and mixed methods approaches*. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Croft, N, Dalton, A & Grant, M. (2010). 'Overcoming isolation in distance learning: Building a learning community through time and space', *Journal for Education in the Built Environment*, vol. 5, no. 1, pp. 27-64.
- Gachago, D., Strydom, S., Hanekom, P., Simons, S., & Walters, S. (2015). Crossing boundaries: lectures' perspectives on the use of WhatsApp to support teaching and learning in higher education. *Progressio*, 37(1), 172-187.
- Göksu, İ., & Atici, B. (2013). Need for mobile learning: technologies and opportunities. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 103, 685-694.
- Graves, WH. (2001). 'Framework for an e-learning strategy', EDUCAUSE paper IDNLI0014.
- Haji, H. A., Shaame, A. A., & Kombo, O. H. (2013). The opportunities and challenges in using mobile phones as learning tools for Higher Learning Students in the developing countries: Zanzibar context. Paper presented at the 2013 Africon.
- Hew, KF & Cheung, WS (2014). 'Students' and instructors' use of massive open online courses (MOOCs): Motivations and challenges', *Educational Research Review*, vol. 12, pp. 45-58.
- Holmberg, B. (1989). The concept, basic character and development potentials of distance education. *Distance Education*, 10(1), 127-134.
- Hone, K. S., & El Said, G. R. (2016). Exploring the factors affecting MOOC retention: A survey study. *Computers & Education*, 98, 157-168.
- Keegan, D. (2013). *Foundations of Distance Education*. Taylor & Francis.
- Kim, H.-J., Lee, J.-M., & Rha, J.-Y. (2017). Understanding the role of user resistance on mobile learning usage among university students. *Computers & Education*, 113, 108-118.

- Koole, M., Letkeman McQuilkin, J., & Ally, M. (2010). Mobile learning in distance education: Utility or futility.
- Leesa-nguansuk, S. (23 January 2015), "Thailand expected to move up mobile broadband rank", Bangkok Post, www.bangkokpost.com/print/459387/.
- Malisuwan, S., Kaewphanuekrungsi, W., & Milindavanij, D. (2016). Digital divide in Thailand: Analysis and recommendations. *International Journal of Advanced Research in Engineering and Technology*, 7(1), 41-46.
- Mansour, E. (2016). Use of smartphone apps among library and information science students at South Valley University, Egypt. *International Journal of Internet Education*, 15(1), 30-62.
- McConatha, D., & Praul, M. (2007). Mobile learning in the classroom: An empirical assessment of a new tool for students and teachers. Paper presented at the Washington Interactive Technologies Conference.
- McInerney, JM & Roberts, TS. (2004). 'Online learning: Social interaction and the creation of a sense of community', *Educational Technology & Society*, vol. 7, no. 3, pp. 73-81.
- Melhuish, K., & Falloon, G. (2010). Looking to the future: M-learning with the iPad.
- Milligan, C., & Littlejohn, A. (2017). Why study on a MOOC? The motives of students and professionals. *International Review of Research in Open and Distributed Learning*, 18(2), 92-102.
- Moore, M. G. (2013). *Handbook of Distance Education*: Taylor & Francis
- Moore, M. G., & Kearsley, G. (2011). *Distance Education: A Systems View of Online Learning*: Cengage Learning.
- Motiwalla, L. F. (2007). Mobile learning: A framework and evaluation. *Computers & Education*, 49(3), 581-596.
- Mtebe, J. S., & Kondoro, A. W. (2016). Using Mobile Moodle to enhance Moodle LMS accessibility and usage at the University of Dar es Salaam. Paper presented at the 2016 IST-Africa Week Conference.
- Naismith, L, Sharples, M, Vavoula, G & Lonsdale, P. (2004). 'Literature review in mobile technologies and learning'.
- Needham, Gill. (1981). Information Use by Teacher in Junior Schools. *Education*

- Library Bulletin, 24, 30-43.
- Neuman, WL. (2011). *Social research methods: Qualitative and quantitative approaches*, Pearson.
- Nikou, S. A., & Economides, A. A. (2017). Mobile-based assessment: Investigating the factors that influence behavioral intention to use. *Computers & Education*, 109, 56-73.
- OECD/UNESCO (2016). *Education in Thailand: An OECD-UNESCO Perspective*, *Reviews of National Policies for Education*, OECD Publishing, Paris. <http://dx.doi.org/10.1787/9789264259119-en>
- Ojanen, T. T., Boonmongkon, P., Samakkeekarom, R., Samoh, N., Cholratana, M., Payakkakom, A., & Guadamuz, T. E. (2014). Investigating online harassment and offline violence among young people in Thailand: methodological approaches, lessons learned. *Culture, health & sexuality*, 16(9), 1097-1112.
- O'Malley, et al. (2005). *Guidelines for learning/teaching/tutoring in a mobile environment*.
- Ozdamli, F., & Cavus, N. (2011). Basic elements and characteristics of mobile learning. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 28, 937-942. doi:10.1016/j.sbspro.2011.11.173
- Palloff, RM & Pratt, K. (1999). *Building learning communities in cyberspace*, JosseyBass Publishers San Francisco.
- Park, S. (2019). A developmental study on a SPAT design model for mobile learning. *Educational Technology Research and Development*, 67(1), 123-159. doi:10.1007/s11423-018-9630-x
- Park, Y. (2011). A pedagogical framework for mobile learning: Categorizing educational applications of mobile technologies into four types. *The international review of research in open and distributed learning*, 12(2), 78-102.
- Pimmer, C., Mateescu, M., & Gröhbiel, U. (2016). Mobile and ubiquitous learning in higher education settings. A systematic review of empirical studies. *Computers in Human Behavior*, 63, 490-501.
- Prahani, B., Jatmiko, B., Hariadi, B., Sunarto, D., Sagirani, T., Amelia, T., & Lemantara, J. (2020). Blended Web Mobile Learning (BWML) model to improve students'

- higher order thinking skills. *International Journal of Emerging Technologies in Learning (iJET)*, 15(11), 42-55.
- Rambe, P., & Chipunza, C. (2013). Using mobile devices to leverage student access to collaboratively-generated resources: A case of WhatsApp instant messaging at a South African University. Paper presented at the 2013 International Conference on Advanced ICT and Education (ICAICTE-13).
- Razak, RA & See, YC. (2010). 'Improving academic achievement and motivation through online peer learning', *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, vol. 9, no. 0, pp. 358-362.
- Schlosser, L. A., Simonson, M. R., & Hudgins, T. L. (2009). *Distance Education: Definitions and Glossary of Terms: IAP -Information Age Pub.*
- Schneckenberg, D. (2009). Understanding the real barriers to technology-enhanced innovation in higher education. *Educational Research*, 51(4), 411-424.
- Sharples, M, Taylor, J & Vavoula, G. (2005). 'Towards a theory of mobile learning', *Proceedings of mLearn 2005*, vol. 1, no. 1, pp. 1-9
- Topping, KJ, Dehkinet, R, Blanch, S, Corcelles, M & Duran, D. (2013). 'Paradoxical effects of feedback in international online reciprocal peer tutoring', *Computers & Education*, vol. 61, no. 0, pp. 225-231.
- Witt, R. E., Kebaetse, M. B., Holmes, J. H., Ryan, L.-Q., Ketshogileng, D., Antwi, C., Nkomazana, O. (2016). The role of tablets in accessing information throughout undergraduate medical education in Botswana. *International Journal of Medical Informatics*, 88, 71-77.
- Yousuf, M. I. (2007). Effectiveness of mobile learning in distance education. *Online Submission*, 8(4), 114-124.